

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

30 november 2006

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2007**

BELEIDSBRIEF

**Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel
Beleidsprioriteiten 2006-2007
Onderdeel Wetenschap en Innovatie**

VERSLAG

**namens de Verenigde Commissies voor Economie, Werk en Sociale Economie
en voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door de heer Koen Van den Heuvel
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie:

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Johan Deckmyn, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, John Vrancken; de heer Jan Laurys, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy; mevrouw Anissa Temsamani, de heren Joris Vandembroucke, Bart Van Malderen; de heer Louis Bril, mevrouw Annick De Ridder, de heer Jul Van Aperen.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Katleen Martens, de heren Jan Penris, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde; de heer Carl Decaluwe, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Frans Peeters, mevrouw Miet Smet; mevrouw Caroline Gennez, de heren Chokri Mahassine, André Van Nieuwkerke; mevrouw Patricia Ceysens, de heer Jaak Gabriels, mevrouw Vera Van der Borgh.

Toegevoegde leden:

mevrouw Vera Dua;
de heer Jan Peumans.

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroek.

Vaste leden:

de heer Werner Marginet, de dames Katleen Martens, An Michiels, Marie-Rose Morel, Linda Vissers; mevrouw Kathleen Helsen, de heer Luc Martens, de dames Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroek; de heer Ludo Sannen, mevrouw Anissa Temsamani, de heer Robert Voorhamme; de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Gilbert Van Baelen.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge; mevrouw Cathy Berx, de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heer Jan Laurys; de heer Chokri Mahassine, mevrouw Elke Roex, de heer Joris Vandembroucke; de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van der Borgh.

Toegevoegde leden:

de heer Jef Tavernier;
de heer Kris Van Dijck.

Zie:

15 (2006-2007)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
- Nrs. 2 en 3: Amendementen
- Nr. 4-A: Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie
- Nr. 4-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
- Nr. 4-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme
- Nr. 4-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 4-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 4-F: Verslag namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
- Nr. 4-G: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
- Nr. 4-H: Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie
- Nr. 4-I: Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
- Nr. 4-J: Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Nr. 4-K: Verslag namens de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen

12-A (2005-2006)

- Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2006-2007)

- Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

16 (2006-2007)

- Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

Zie ook:

1001 (2006-2007)

- Nr. 1: Beleidsbrief
- Nr. 2: Motie van aanbeveling
- Nrs. 3 en 4: Verslagen

DAMES EN HEREN,

De Verenigde Commissies voor Economie, Werk en Sociale Economie en voor Onderwijs, Vorming, Wetenschap en Innovatie hebben op hun vergadering van 23 november 2006 het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2007 besproken.

De bevoegdheden met betrekking tot wetenschap en innovatie hebben voor wat de behandeling in de Verenigde Commissies betreft, betrekking op de volgende bepalingen (bevoegdheden van mevrouw Fientje Moerman, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel):

Decreetsbepalingen: artikel 12 (programma's 71.10, 71.20, 71.40) en 19

Begrotingstabel - afdeling I: Programma's 71.1, 71.2, 71.3, 71.4

Samen met dit ontwerp werden ook hoofdstuk 4 'Wetenschap en innovatie' van de beleidsbrief 'Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel: Beleidsprioriteiten 2006-2007' (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 1001/1*) besproken.

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

De minister licht eerst hoofdstuk 4 'Wetenschap en innovatie' van de beleidsbrief toe.

Het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid staat in functie van de ambitie koploper te zijn in de Europese kenniseconomie. De krijtlijnen van dit beleid kunnen als volgt worden samengevat:

1. In uitvoering van het in 2003 afgesloten Innovatiepact blijft de Barcelona-doelstelling van 3 percent O&O-intensiteit na te streven objectief: 3 percent van het bruto regionaal product besteden aan onderzoek en ontwikkeling, waarvan twee derde van de bedrijfswereld en één derde van de overheid komt. We honoreren het Innovatiepact in 2007: de overheidsmiddelen voor O&O stijgen met 59,45 miljoen euro.
2. We zorgen ervoor dat het volledige spectrum van de kennis- en innovatieketen toegang heeft, en

waar nodig krijgt, tot een portfolio van transparante en onderling maximaal afgestemde steunmaatregelen. Dit gaat van het grensverleggend onderzoek op initiatief van de vorser, over strategisch basisonderzoek en industrieel onderzoek, tot kennistransfer en valorisatie, en internationale samenwerking. Het spreekt voor zich dat een slagvaardige overheid hierbij een cruciale rol te spelen heeft. De implementatie van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid op het terrein biedt ons hiertoe voorheen ongekende opportunititeiten.

3. Bij de verdere uitbouw en versterking van de steunportfolio respecteren we het dubbele evenwicht dat in het Regeerakkoord werd ingeschreven: evenwicht tussen de diverse types van onderzoek én evenwicht tussen maatregelen voor de academische en de bedrijfswereld. Dit betekent niet dat de discussie over de toekomstige uitbouw van het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid uit de weg wordt gegaan. Nog dit jaar zal de minister aan de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid een advies vragen over dit groeipad en de daaraan gekoppelde budgetverdelingen. Het spreekt voor zich dat dit groeipad niet kan worden uitgetekend los van de internationale evoluties.
4. Na een periode van meer dan tien jaar onafgebroken groei in de overheidsinvesteringen voor onderzoek en ontwikkeling beschikt Vlaanderen over een goed uitgebouwde steunportfolio voor O&O. Links en rechts moeten nog wat leemtes worden ingevuld, maar de belangrijkste fundamenteen zijn gelegd. Verdere vereenvoudiging van de regelgeving en maximale transparantie en, daaraan gekoppeld, rechtszekerheid voor overheid én onderzoeksactoren zijn strikt noodzakelijk. Daartoe zal de minister binnenkort een voorontwerp van basisdecreet voor wetenschap en innovatie neerleggen. Voor een aantal maatregelen op het raakvlak met onderwijs bereidt de minister samen met Vlaams minister Vandenbroucke een gemeenschappelijk decreet voor.
5. Bij het uittekenen van het beleidsinstrumentarium gaan we maximaal uit van de ondersteuning van bottom-up initiatieven. Dit blijkt bijvoorbeeld zeer duidelijk uit de maatregelen ter bevordering van het grensverleggend onderzoek op initiatief van de vorser, maar ook uit de competentiepolen, die op initiatief van het bedrijfsleven tot stand komen. De overheid speelt in deze context hoofdzakelijk een faciliterende rol. Het zou van verre gaande arrogantie getuigen indien de overheid de

pretentie zou hebben om thematische keuzes te gaan maken.

6. Zoals elders in Europa, genereert Vlaanderen academische kennis van excellent en internationaal toonaangevend niveau. Toch kampt ook de Vlaamse economie met de innovatieparadox: academische kennis wordt nog te weinig vertaald naar toepassingen met een economische en/of maatschappelijke meerwaarde. Uit recent onderzoek aan de KULeuven blijkt dat de Vlaamse universiteiten heel wat contractinkomsten halen uit partnerschappen met de industrie, maar toch is er nog heel wat ruimte voor verbetering. De reductie van de innovatieparadox is dan ook een belangrijke beleidsprioriteit.
7. De belangrijkste factor in het innovatiesysteem blijft de mens. Als Vlaamse overheid willen wij de onderzoeker maximaal stimuleren en dit op alle niveaus van de loopbaan. Vlaanderen heeft nood aan een voldoende aantal (top)onderzoekers. Wanneer we Vlaanderen kunnen hervormen/profileren tot een regio die bekend staat als een centrum van kennis, cultuur en ontspanning, die openstaat voor nieuwe ideeën en diversiteit, zal Vlaanderen een magneet worden voor mensen die over talenten en ideeën beschikken. Maar Vlaanderen wil ook talent van eigen bodem ten volle laten ontplooiën door onder meer het sensibiliseren van jongeren en het aantrekkelijker maken van de loopbaan als onderzoeker.

De minister gaat daarna meer gedetailleerd in op de beleidsprioriteiten voor het begrotingsjaar 2007: de bouwstenen van de kenniseconomie en de beleidsinstrumenten.

Bouwstenen van de kenniseconomie

Zoals gezegd, stijgen de overheidsmiddelen voor onderzoek en ontwikkeling in 2007 structureel met 59,45 miljoen euro. Hiermee honoreren we het engagement van het Innovatiepact. De stijging van de middelen wordt evenwichtig gespreid over het grensverleggend, strategisch basis- en industrieel onderzoek enerzijds, en over de academische instellingen en bedrijven anderzijds. Ter illustratie vermeldt de minister de forse injectie voor O&O-bedrijfsprojecten met 17 miljoen euro en de stijging van het budget voor competentiepolen met nog eens 6 miljoen euro.

De laatste maanden klinkt vanuit verschillende hoek, onder meer vanuit een aantal bedrijfsfederaties, de roep naar een fundamentele verschuiving in de bud-

getverdeling: ongeveer 70 percent zou naar bedrijfsprojecten moeten gaan en 30 percent naar academisch onderzoek. Daarbij wordt vaak naar het voorbeeld van Finland verwezen, maar te weinig wordt daarbij rekening gehouden met de moeilijke onderlinge vergelijkbaarheid tussen nationale O&O-systemen.

De minister wenst deze discussie evenwel niet uit de weg te gaan. Vlaanderen heeft behoefte aan een maximale optimalisering van zijn financieringsbestel voor onderzoek en innovatie. Daarom zal de minister aan de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) vragen om aanbevelingen te formuleren rond de verdere uitbouw van het Vlaams wetenschaps- en innovatiebestel en dit binnen een Europese en internationale context. Hierbij dient niet alleen aandacht te worden besteed aan het groeipad van de publieke financiering voor onderzoek en innovatie en aan de absorptiecapaciteit van het Vlaams wetenschaps- en innovatiebestel, maar ook aan de verdeling van de bijkomende middelen over de verschillende financieringsinstrumenten. Ook dient het gewenste evenwicht tussen onderzoek met een economische en een maatschappelijk finaliteit te worden onderzocht. Het belang van dit laatste werk voor de ontwikkeling van een open en verdraagzame kennisamenleving wordt vaak onvoldoende onderkend.

In 2007 zetten we ook verder in op de versterking van het menselijk onderzoekspotentieel. In de eerste helft van de legislatuur zijn reeds belangrijke inspanningen geleverd met de Odysseus- en Methusalem-programma's en met de verhoging van het aantal doctoraatsmandaten bij het FWO-Vlaanderen en het IWT-Vlaanderen. De belangrijkste initiatieven voor volgend jaar kunnen als volgt worden samengevat:

- De subsidie voor het Methusalem-programma wordt verder verhoogd met 7 miljoen euro.
- Er komen extra mandaten voor Zelfstandig Academisch Personeel (ZAP) aan de universiteiten door een eerste injectie van 1,5 miljoen euro. Deze mandaten zullen hoofdzakelijk een onderzoeksinvulling krijgen. De budgettaire inspanning zal worden herhaald in 2008 en 2009, zodat 40 tot 60 bijkomende ZAP-posities kunnen worden gerealiseerd.
- Het aantal postdoctorale onderzoeksmandaten bij het FWO-Vlaanderen wordt verhoogd (+ 2,7 miljoen euro in 2007). Hiermee wordt een groeipad gecreëerd voor 30 extra mandaten.

- In nauw overleg met de universiteiten zal de mogelijkheid onderzocht worden naar de invoering van een ‘tenure track’-stelsel, dat is de brug tussen postdoctoraal mandaathouder en lid van het zelfstandig academisch personeel.
- Op basis van de lopende benchmarkingstudie over de Vlaamse stelsels voor doctoraatsbeurzen zullen beslissingen genomen worden voor een maximale onderlinge coherentie. De toegangsvoorwaarden voor de IWT-specialisatiebeurzen zullen worden aangepast, zodat ook afgestudeerden uit academische hogeschoolopleidingen kunnen kandideren.
- In 2004 werden de eerste jaarsbursalen met 50 verhoogd tot 200. Dit weegt budgettair door tot en met de vierde jaarsbursalen. Tot 2008 dient het budget dus te worden verhoogd. Het budget van de specialisatiebeurzen wordt daarom in 2007 opgetrokken met 2,2 miljoen euro.
- De haalbaarheid van een programma ter bevordering van intersectorale mobiliteit tussen academische wereld en bedrijfsleven zal worden onderzocht. Meermaals is aangegeven, onder meer door de VRWB en het bedrijfsleven, dat dit een bijzonder waardevol instrument is voor het versterken van de onderlinge samenwerking tussen de academische wereld en het bedrijfsleven. Intelligent uitgebouwd kan dit initiatief een belangrijke bijdrage leveren tot het terugschroeven van de innovatieparadox.
- Diversiteit wordt als een horizontale dimensie ingebouwd in alle relevante selectie- en beoordelingspanels. Het is immers voldoende wetenschappelijk én maatschappelijk aangetoond dat divers samengestelde panels evenwichtigere beslissingen nemen.

Op het vlak van onderzoeksinfrastructuur heeft de Vlaamse overheid in het verleden belangrijke financiële inspanningen geleverd, zij het steeds op ad hoc-basis. Met het Hercules-programma wordt een structureel financieringskanaal gecreëerd voor de financiering van middelzware en zware onderzoeksapparatuur, en dit ten behoeve van zowel grensverleggend als strategisch basisonderzoek. Het beheer van het programma zal worden toevertrouwd aan de Hercules-stichting, waarvan de Raad van Bestuur paritair zal worden samengesteld met vertegenwoordigers van het FWO-Vlaanderen en het IWT. Voor het Hercules-programma wordt in 2007 een bedrag van 5 miljoen euro in de begroting ingeschreven.

Op het vlak van digitale infrastructuur kiezen we resoluut voor de verdere uitbouw van het Vlaams elektronisch netwerk. Daarnaast wordt voor de uitvoering van het actieplan Vlaanderen i2010 een bedrag van 1 miljoen euro vrijgemaakt. Een deel daarvan gaat naar digitale infrastructuur. Hierbij wordt gewaakt over maximale coherentie met het Hercules-programma.

Wetenschap en innovatie kunnen niet zonder maatschappelijk draagvlak. Daarom worden de inspanningen in het kader van het jaarlijkse actieplan Wetenschapsinformatie en Innovatie voortgezet. Bijzondere aandacht gaat naar de uitbouw van expertiscellen wetenschapsinformatie op het niveau van de associaties. Voor de volkssterrenwachten wordt een nieuwe regeling uitgewerkt. Bij de projectoproepen zal de klemtoon liggen op de rol van de media en worden meisjes als bijzondere doelgroep geselecteerd.

Voortbouwend op het succes van ‘Jij bent Flanders’ Future!’ én complementair met het actieplan wordt de campagne in 2007 voortgezet. Kernboodschap is dat innovatie een zaak is voor iedereen, niet alleen voor hogeropgeleiden en technologie-freaks.

Beleidsinstrumentarium

Het beleidsinstrumentarium wordt vervolledigd zodat we een sluitend geheel krijgen van maximaal op elkaar afgestemde steunmaatregelen die de gehele kennis- en innovatieketen afdekken, van de ondersteuning van een ‘blue sky’-idee tot de transfer en valorisatie van kennis. De minister overloopt achtereenvolgens de geplande initiatieven voor het grensverleggend onderzoek, het strategisch basisonderzoek, het industrieel onderzoek, de transfer en valorisatie van kennis, de rol van de overheid en de internationale samenwerking. De minister legt voor elk van deze deelgebieden uit de kennis- en innovatieketen de klemtoon op de belangrijkste initiatieven. Het is niet de bedoeling hier exhaustief te zijn.

Binnen het grensverleggend onderzoek zal het besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de Bijzondere Onderzoeksfondsen gewijzigd worden om het maximaal te laten aansluiten op het nieuwe financieringsmodel voor het hoger onderwijs. Het FWO-Vlaanderen wordt ‘ingeschaald’ binnen de Vlaamse overheid als een extern verzelfstandigd agentschap met privaatrechtelijk statuut: hierdoor wordt de autonomie van het Fonds maximaal gewaarborgd en ontstaan anderzijds ook opportuniteiten voor

maximale synergie met andere agentschappen binnen het beleidsdomein. In 2007 wordt ook de doorlichting uitgevoerd van de beheersovereenkomst met het FWO, zodat een nieuwe overeenkomst vanaf 2008 van start kan gaan.

Het strategisch basisonderzoek vormt de noodzakelijke schakel tussen het grensverleggend en het industrieel onderzoek. Het ondersteunt typisch onderzoek waarvan de economische en/of maatschappelijke valorisatie binnen 5 tot 10 jaar kan gebeuren.

Voor de financiering van het Industrieel Onderzoeksfonds (IOF) aan de universiteiten wordt na een overgangsfase in 2006-2007 volgend jaar een reglementair besluit uitgewerkt. In het beheer van het IOF is een duidelijke rol weggelegd voor de hogescholen en de bedrijfswereld. Tevens zal de verdeling van de middelen mede afhankelijk worden gemaakt van het volume aan industriële contractinkomsten.

Met de strategische onderzoekscentra IMEC, IBBT, VIB en VITO worden momenteel nieuwe beheersovereenkomsten afgesloten voor de periode 2007-2011. Deze omvatten een generiek gedeelte voor alle instellingen samen en een instellingsspecifiek gedeelte. Op die manier wordt maximale coherentie en rechtszekerheid gerealiseerd en wordt tegemoet gekomen aan de recente opmerkingen van het Rekenhof over het gebrek aan onderlinge consistentie in de beheersovereenkomsten. In deze context zal elke instelling ook een 'corporate governance' -code moeten ontwikkelen op basis van gemeenschappelijke principes.

Op basis van de excellente doorlichtingsresultaten van VIB en IMEC, zoals gerapporteerd door de panels van internationale experts, wordt de subsidie aan beide instellingen substantieel verhoogd. De dotatie aan het VIB stijgt in 2007 met 6,3 miljoen euro, dat is een stijging met 20 procent. Voor IMEC komt er 2,75 miljoen euro bij als eerste fase van een opstap van 20 procent die wordt gespreid over twee jaar (2007-2008). Aan het IBBT wordt een onderzoekscluster medische beeldverwerking toegevoegd. Hiervoor is een budget van 5,5 miljoen euro gereserveerd.

In samenwerking met de minister bevoegd voor het hoger onderwijs worden bijkomende academiseringsmiddelen voorzien voor de hogescholen. Deze moeten de instellingen toelaten hun onderzoeksbetrokkenheid maximaal uit te bouwen. Vanuit de begroting wetenschapsbeleid wordt in 2007 een extra bedrag van 3 miljoen euro uitgetrokken.

De instellingen voor postinitieel onderwijs (Instituut voor Tropische Geneeskunde, Vlerick Management School) kunnen doorgaans geen of onvoldoende beroep doen op structurele onderzoeksfinanciering. Hieraan wordt nu geredigeerd zodat deze instellingen ook eigen accenten kunnen gaan leggen bij het uitstippelen van hun onderzoeksbeleid. De uitgetrokken 0,5 miljoen euro gaat in 2007 naar het Instituut voor Tropische Geneeskunde.

In 2007 wordt wellicht ook de Nationale Plantentuin van België definitief overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. Vanuit het beleidsdomein Wetenschap en Innovatie werden hiertoe in 2006 de nodige voorbereidende maatregelen getroffen, zoals de financiering van noodzakelijke herstellingswerken aan de verwarmingsinstallatie en de serres, de beslissing over de inschaling van de Plantentuin als extern verzelfstandigd agentschap, en afspraken over de verdeelsleutel voor de personeels- en werkingskosten tussen de betrokken beleidsdomeinen.

Inzake industrieel onderzoek situeren de grootste inspanningen in 2007 zich op het domein van de bedrijfsprojecten en de competentiepolen. Het budget voor de bedrijfsprojecten, dat wordt beheerd door het IWT, wordt verhoogd met 17 miljoen euro. Dit maakt het mogelijk het spanningsveld tussen vraag en aanbod te verminderen.

Voor de competentiepolen wordt in 2007 een extra bedrag van 6 miljoen euro uitgetrokken. Het in 2005 door de Vlaamse Regering goedgekeurde beleidskader voor strategische onderzoekscentra en competentiepolen zal worden verfijnd. Zo zal bijzondere aandacht worden besteed aan de definitie van een duidelijke 'entry and exit'-strategie voor de overheid (gekoppeld aan een in de tijd degressieve overheidsfinanciering), het waarborgen van co-financiering door de betrokken bedrijven en, waar relevant, de maximale internationale inbedding van de competentiepolen.

De bijzonder succesvolle aanpak van de rondetafels wordt in 2007 voortgezet. Ook vanuit Wetenschap en Innovatie wordt hiertoe een bijdrage geleverd. Voor meer details verwijst de minister naar de eerdere bespreking van het hoofdstuk Economie uit de beleidsbrief.

Inzake beleidsdomeinoverschrijdende innovatie wordt verder ingezet op het Milieu- en Energietechnologie Innovatieplatform (MIP), waarvan het vraag-

gedreven karakter verder zal worden geëxpliciteerd. Daarnaast wordt een budget van bijna 7 miljoen euro gereserveerd voor projecten rond e-media; deze zullen via een competitieve oproep worden toegekend.

Initiatieven in het segment kennistransfer en valorisatie kunnen een bijzondere bijdrage leveren bij het terugdringen van de innovatieparadox. Het budget van de universitaire interfaciediensten wordt verhoogd met 0,6 miljoen euro, een verdubbeling ten opzichte van het niveau 2005. De actieradius van deze diensten wordt uitgebreid naar de hogescholen en ook de achterhaalde verdeelsleutel zal worden herzien door een aanpassing van het betrokken besluit van de Vlaamse Regering.

Heel wat spelers, zowel bij de overheid als in 'het veld', ontwikkelen initiatieven ter bevordering van kennistransfer en valorisatie. Dit brede en stilaan onoverzichtelijke spectrum zal begin 2007 in kaart worden gebracht via een doorlichting van het innovatie-instrumentarium. Op basis hiervan zullen aanbevelingen worden geformuleerd tot maximale onderlinge afstemming en het wegwerken van nutteloze overlappingsen. Op basis hiervan zal het reeds eerder aangekondigde kmo-innovatieactieplan concrete invulling krijgen.

De werkzaamheden van de MIP-werkgroep innovatief aanbesteden zullen vertaald worden in concrete aanbevelingen. Op basis hiervan kan het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid worden aangepast.

In het streven naar een innovatieve kenniseconomie moet uiteraard ook de overheid het goede voorbeeld geven. Met de realisatie van Beter Bestuurlijk Beleid dienen zich ongekende opportuniteiten aan voor een maximale integratie tussen economie, wetenschap en innovatie, en ondernemen en buitenlandse handel. De beslissing om een ploeg van technologische attachés in het leven te roepen is een goed voorbeeld van waartoe deze synergieën kunnen leiden.

In 2007 zal ook een voorontwerp van basisdecreet wetenschap en innovatie aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. De snelle evolutie van het beleid in de laatste tien jaar noopt tot een juridische consolidering. Dit initiatief draagt bij tot een vereenvoudiging van de regelgeving en meer rechtszekerheid voor de overheid en de betrokken onderzoeksactoren.

Beter Bestuurlijk Beleid zal verder worden geïmplementeerd met de 'inschaling' van IWT en FWO-Vlaanderen, en de oprichting van de strategische adviesraad voor wetenschap en innovatie. Ook de

positie van VITO zal definitief geregeld worden op basis van een zorgvuldige afweging van voor- en nadelen van de beschikbare opties (IVA, EVA, 'sui generis').

De Vlaamse overheid heeft ook nood aan een wetenschappelijke onderbouwing van het beleid. Hiertoe wordt in 2007 een tweede generatie van 14 steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek opgestart (2007-2011). De basisfinanciering ten belope van 8,5 miljoen euro is afkomstig uit de begroting wetenschapsbeleid en zal worden aangevuld vanuit de begroting van de verschillende inhoudelijk betrokken ministers. Voor het beleidsdomein EWI wordt voorzien in een co-financiering voor het steunpunt O&O-indicatoren ten belope van 1,2 miljoen euro.

Tot slot vermeldt de minister nog de internationale samenwerking als horizontale dimensie doorheen het beleid. Voor de realisatie van een geïntegreerd actieplan wordt een budget van 1 miljoen euro gereserveerd. De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- de versterking van de bilaterale samenwerking, onder andere met Nederland;
- de maximale ondersteuning van Vlaamse onderzoekers in de Europese onderzoeks- en innovatieprogramma's;
- de ontwikkeling van bijkomende initiatieven ter ondersteuning van de capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden; en
- de ondersteuning van internationale coördinatieacties.

Vervolgens licht de minister de begroting voor Wetenschap en Innovatie toe.

De ingediende begroting voor 2007 voor het beleidsdomein Wetenschap en Innovatie bevat een bedrag van 489.966.000 euro aan niet gesplitste kredieten, een gesplitst vastleggingskrediet van 101.853.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 87.607.000 euro. De machtigingen bedragen 160.080.000 euro.

De totale begroting Wetenschap en Innovatie stijgt in 2007 met 59.450.000 euro in beleidskredieten en betalingskredieten. Hiermee wordt de verdere uitvoering van het in 2003 afgesloten Innovatiepact gehonoreerd.

De minister overloopt per programma de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de begroting 2006 (na begrotingscontrole).

Programma 71.1 ‘Algemeen Wetenschapsbeleid’

1. Binnen programma 71.1 wordt een nieuwe basisallocatie 12.07 gecreëerd. Hierop wordt een gesplitst vastleggingskrediet van 3.031.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 2.108.000 euro ingeschreven. Met deze middelen worden de uitgaven ter bevordering van de Vlaamse informatiemaatschappij in het kader van de Lissabon-strategie gefinancierd. Enerzijds werden de kredieten van basisallocatie 12.06 (opdrachten met betrekking tot het Vlaams Elektronisch Netwerk) overgeheveld naar deze nieuwe basisallocatie. Anderzijds werd het vastleggingskrediet verhoogd met 1.023.000 euro voor de verdere uitbouw van het onderzoeksnetwerk en de uitvoering van het actieplan ‘Vlaanderen i2010’.
2. Hiernaast werd een nieuwe basisallocatie 41.04 gecreëerd voor de uitbouw van expertisecellen voor de popularisering van wetenschap, techniek en technologische innovatie in de schoot van de associaties. Hierop werd een niet gesplitst krediet van 2.019.000 euro ingeschreven.

Programma 71.2 ‘Wetenschappelijk Onderzoek op Initiatief van de Vorseer’

1. Op basisallocatie 33.01 wordt een gesplitst vastleggingskrediet van 1.520.000 euro en een ordonnanceringskrediet van 820.000 euro ingeschreven voor de subsidies in het kader van internationale wetenschappelijke samenwerking.

Begin 2007 zal een actieplan ‘Internationale Samenwerking’ worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De kredieten op deze nieuwe basisallocatie zijn nodig voor de implementatie van dit actieplan. Hoofdaccenten zullen worden gelegd op:

- het opzetten van strategische samenwerkingsverbanden met prioritaire landen;
- de Vlaamse deelname aan ERA-net initiatieven;
- maatregelen ter ondersteuning van de deelname van kmo’s aan internationale onderzoeksprogramma’s;

- de uitbouw van het Vlaams Contactpunt 7e Kaderprogramma;
- en de versterking van de internationale coördinatieacties.

2. Op basisallocatie 40.02 stijgen zowel de gesplitste vastleggingskredieten als de gesplitste ordonnanceringskredieten met 7.043.000 euro tot 10.043.000 euro. Deze kredieten dienen voor de subsidie aan de Bijzondere Onderzoeksfondsen in het kader van het Methusalem-programma.

3. Hiernaast wordt binnen het programma 71.2 een nieuwe basisallocatie 40.03 gecreëerd voor een subsidie aan de Bijzondere Onderzoeksfondsen voor de aanstelling van bijkomende ZAP-mandaten. Er wordt een gesplitst vastleggings- en ordonnanceringskrediet van 1.500.000 euro voorzien.

4. Voor de opstart van het Hercules-programma wordt een bedrag van 5.000.000 euro aan niet gesplitste kredieten voorzien op basisallocatie 41.02. Via dit programma zal de Herculesstichting investeren in de onderzoeksinfrastructuur van de Vlaamse universiteiten, hogescholen en publieke onderzoeksinstellingen.

5. In het eerste opzicht lijken de kredieten voor de subsidie aan het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO-Vlaanderen) te dalen. De subsidies aan het FWO-Vlaanderen voor het Odysseus-programma (12.171.000 euro GVK, 11.571.000 euro GOK) werden echter uit basisallocatie 41.03 gelicht en overgedragen naar een nieuwe basisallocatie 41.05 van het programma 71.2. Hiernaast werd het niet gesplitst krediet van basisallocatie 41.03 verhoogd met 2.700.000 euro. Dit nieuw initiatief is een inhaalbeweging om het aantal postdoctorale mandaten te verhogen. Samen met de indexstijging van 1.543.000 euro brengt dit het niet gesplitst krediet op 112.531.000 euro.

6. De dotatie gefinancierd met de netto opbrengst van de winst van de Nationale Loterij voor FWO Vlaanderen wordt voorlopig vastgelegd op een niet gesplitst krediet van 9.370.000 euro. De exacte omvang van het krediet zal immers pas bekend zijn op het moment van de definitieve winstverdeling van de Nationale Loterij. Deze middelen vindt men terug op basisallocatie 41.80.

Programma 71.3 ‘Wetenschappelijk Onderzoek met Economische Finaliteit’

1. De dotatie aan het Instituut voor de Aanmoediging van Innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT-Vlaanderen) voor projecten op initiatief van bedrijven en innovatiesamenwerkingsverbanden wordt verhoogd met 17.000.000 euro. Deze stijging is prioritair bedoeld voor de financiering van O&O-bedrijfsprojecten.

Op programma 71.3 basisallocatie 41.01 wordt voor deze dotatie een niet-gesplitst krediet van 113.004.000 euro uitgetrokken.

2. Om te kunnen voldoen aan de openstaande verbintenissen stijgt de dotatie aan het IWT-Vlaanderen ter ondersteuning van acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering met 1.956.000 euro. Op deze manier nemen de niet gesplitste kredieten op basisallocatie 41.02 toe tot 19.406.000 euro.
3. De niet-gesplitste kredieten voor de subsidie aan de universitaire interfacediensten nemen toe met 630.000 euro tot 2.717.000 euro. Deze kredieten vindt men terug op basisallocatie 41.05.
4. De vastleggingsmachtiging IWT-Vlaanderen ter ondersteuning van acties van technologische innovatie op initiatief van de Vlaamse Regering stijgt met 2.318.000 euro om te kunnen voldoen aan de financiering van nieuwe competentiepolen. In totaal staat een machtiging van 26.468.000 euro ingeschreven op basisallocatie 99.11.
5. Op basisallocatie 99.12 stijgt de vastleggingsmachtiging IWT-Vlaanderen voor projecten op initiatief van de bedrijven en innovatiesamenwerkingsverbanden met 18.548.000 euro tot 121.721.000 euro.

Naast de voorziene uitbreiding van de financiering van de Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden (de VIS-werking), wordt ook een toename van de steun voorzien ten behoeve van diverse bedrijfsprojecten. Het gaat hier bijvoorbeeld over het kmo-innovatieactieplan, de verruiming van het innovatietraject, belangrijke luchtvaartdossiers en steun voor innovatie in de automobielsector.

Programma 71.4 ‘Strategisch en Beleidsgericht Onderzoek’

1. Op programma 71.4 wordt de subsidie aan het Interuniversitair Micro-electronica Centrum (IMEC) verhoogd met 3.284.000 euro op basis van een positieve evaluatie bij het aflopen van de beheersovereenkomst 2002-2006. Deze stijging brengt het niet-gesplitst krediet van basisallocatie 33.01 op 38.909.000 euro.
2. Ook de subsidie aan het Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB) wordt op basis van een positieve evaluatie verhoogd, de toename bedraagt 6.770.000 euro. Hierdoor stijgt het niet-gesplitst krediet op basisallocatie 33.02 tot 38.104.000 euro.
3. De niet-gesplitste kredieten op basisallocatie 33.04 bedragen 1.222.000 euro. Dit is een toename van 850.000 euro voor de co-financiering van het steunpunt O&O-statistieken.
4. Op de nieuwe basisallocatie 33.07 werd 500.000 euro aan gesplitste vastleggings- en ordonnanceringkredieten ingeschreven voor subsidies voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek door de instellingen van postinitieel onderwijs. De Vlerick School voor Management en het Instituut voor Tropische Geneeskunde worden door het decreet van 18 mei 1999¹ als instellingen van postinitieel onderwijs beschouwd. Het nieuwe initiatief heeft als doel een basisfinanciering voor onderzoek voor deze instellingen te creëren aangezien deze geen toegang hebben tot de reguliere financieringskanalen voor onderzoek.
5. Om de onderzoeksbetrokkenheid van academische opleidingen aan de hogescholen verder te versterken, worden de niet-gesplitste kredieten op basisallocatie 40.01 verhoogd met 3.000.000 euro tot 5.000.000 euro.
6. Op basisallocatie 41.02 stijgt de dotatie aan het IWT-Vlaanderen voor het toekennen van specialisatiebeurzen met 2.526.000 euro tot 24.255.000

¹ Het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening.

euro. Dit is nodig om te kunnen voldoen aan de betalingsverplichtingen die resulteren uit de verbintenissen aangegaan vóór 2007 en deze die zullen worden aangegaan tijdens het begrotingsjaar 2007.

7. Voor 2007 stijgt het gesplitst vastleggingskrediet en het gesplitst ordonnanceringskrediet voor de dotatie aan het IWT-Vlaanderen voor de bevordering van technologietransfer en onderzoek door instellingen van hoger onderwijs met respectievelijk 400.000 euro en 491.000 euro. Het TETRA-fonds kende immers een probleem van voldoende budgettaire middelen. Het stijgend aantal aanvragen werd niet gecompenseerd door stijgende middelen. Dit leidde tot zeer lage slaagpercentages voor het TETRA-fonds. Om dit te verhelpen werd op basisallocatie 41.04 een gesplitst vastleggingskrediet van 7.399.000 euro en een gesplitst ordonnanceringskrediet van 7.334.000 euro uitgetrokken.
8. Ten slotte wordt een niet-gesplitst krediet van 23.046.000 euro uitgetrokken op basisallocatie 41.07 voor de dotatie aan het Interdisciplinair Instituut voor de Breedbandtechnologie (IBBT). De onderzoeksprogramma's zullen, na goedkeuring van het dossier door de Vlaamse Regering, worden aangevuld met het thema 'medische beeldverwerking'. Hiervoor is een stijging met 5.759.000 euro voorzien.

II. BESPREKING

De heer *Johan Deckmyn* merkt op dat de overheid inzake de financieringsevenwichten de bottom-up benadering actief ondersteunt, dus uitgaande van de initiatieven die door de actoren zelf worden voorgesteld. Betekent dat dan een verschuiving naar projecten die worden voorgesteld door bedrijven? Het lid is van mening dat hierbij het zoeken naar juiste evenwichten niet evident is en dat ook de minister daar geen zicht op heeft.

Naast de financiële middelen is ook het menselijk potentieel van belang. Het lid is verrast door de vaststelling dat Vlaanderen nu wordt geconfronteerd met een generatiewissel, zoals op pagina 27 van de beleidsbrief wordt beweerd.

De *minister* zegt dat dat met demografische evoluties te maken heeft. Gedurende een bepaalde periode is er een sterke aangroei van wetenschappers geweest. Die generatie gaat nu stilaan met pensioen. Het pro-

bleem is niet enkel dat die mensen moeten worden vervangen. Om aan de Lissabon- en Barcelonadoelstellingen te kunnen voldoen is het echter nodig dat er daar bovenop nog heel wat bijkomende onderzoekers komen. Tegen 2010 zijn er tegenover het aantal van het jaar 2000 15.000 bijkomende onderzoekers nodig in Vlaanderen. Op Europese schaal zijn dat er 700.000 en als dat pro rata naar Vlaanderen wordt vertaald, komt men aan dat getal.

De heer *Deckmyn* gaat verder met het thema diversiteit. De minister stelt dat diversiteit een belangrijke hefboom voor innovatie is. De spreker is niet overtuigd van die stelling. Hij verzet zich tegen initiatieven van positieve discriminatie. Volgens hem is er in universitaire middelen scepsis tegenover het naar voor schuiven van vrouwen, alleen maar omdat ze vrouw zijn. De heer *Deckmyn* is van oordeel dat daarom positieve discriminatie van vrouwen op termijn voor de vrouwen negatief zal zijn, omdat ze niet zijn aangeworven op basis van hun competenties, maar om andere redenen van positieve discriminatie.

De *minister* reageert hierop door te stellen dat ze zelf ook geen voorstander is van positieve discriminatie. Het probleem is echter dat er in de praktijk een negatieve discriminatie bestaat. Het is tekenend dat 55 percent van de universteitsstudenten meisjes zijn en dat er bovendien wordt vastgesteld dat ze beter studeren dan de jongens. Daar staat tegenover dat slechts 48 percent van de beginnende doctoraatsstudenten van het vrouwelijke geslacht is. Naargelang men dan doorschuift naar de postdoctorale niveaus, dan wordt het percentage aan vrouwen steeds maar kleiner. Aan de top van de academische ladder moet men vrouwen bijna met een vergrootglas gaan zoeken. De minister zegt dat dat alles niet normaal is. In de jury's van de FWO-commissies is de vrouwelijke vertegenwoordiging maar 11,6 percent. Men kiest uit de kandidaten altijd een beetje naar eigen beeld en gelijkenis. Men vult de bekwaamheidscriteria in naargelang dat ze naar voor komen in de groep waartoe men zelf behoort. Daardoor worden vrouwen systematisch achtergesteld. De minister zegt daarbij ook nog dat er heel wat tijd verloopt tussen het vastleggen van een doelstelling en de verwezenlijking ervan. Het zal wegens de geleidelijke vervanging van de juryleden nog tot 2015 duren vooraleer er een tweederde/eenderde verhouding zal zijn in de samenstelling van de jury's, dus om het aantal vrouwelijke juryleden te laten stijgen van de 11,6 percent naar een derde.

De heer *Deckmyn* stelt vast dat het inderdaad de bedoeling van de minister is dat met FWO en IWT

zal worden overeengekomen dat er moet gekomen worden tot een maximale vertegenwoordiging van tweederde evaluatoren van het zelfde geslacht, zoals op pagina 30 van de beleidsbrief te lezen is. Volgens hem komt dat neer op het invoeren van quota. Bij de verdeelsleutels van de financiering zal er volgens hem ook meer en meer gewerkt worden met diversiteitsquota's, zoals te lezen is in de passage over de aangepaste BOF-verdeelsleutel op pagina 36 van de beleidsbrief. De heer Deckmyn zegt dat de draagwijdte van deze maatregel onvoldoende duidelijk is.

Daar staan volgens de heer Deckmyn evenwel nog andere initiatieven tegenover die wel zijn goedkeuring kunnen wegdragen, zoals het stimuleren van de interesse bij meisjes om een wetenschappelijke studierichting te volgen.

Men wil in 2007 een oproep lanceren om voorstellen in te dienen die ervoor moeten zorgen dat er meer aandacht aan wetenschap wordt besteed in de geschreven pers. Naar wie wordt die oproep gericht?

Over de investeringen in infrastructuur vraagt de heer Deckmyn bijkomende inlichtingen over het Hercules-initiatief. Hij stelt vast dat er een opstartfinanciering is van 5 miljoen euro en dat de prioriteit voor 2007 naar zware apparatuur van meer dan 1,5 miljoen euro zal gaan. Daardoor zullen er dus maar maximaal een viertal projecten kunnen worden gefinancierd. Hoe gaan die worden geselecteerd? Hoe gaat de evaluatie van die projecten verlopen?

Eind 2006 zou er ook een rapport komen over de investeringen in digitale infrastructuur. De heer Deckmyn vraagt of dat rapport ondertussen al klaar is.

Over innovatieve projecten in kmo's vraagt de heer Deckmyn of er wel voldoende communicatie is naar jonge starters. Volgens hem zijn er heel wat beginnende kmo's niet op de hoogte van de initiatieven die ter zake worden genomen.

De heer *Gilbert Van Baelen* juicht het streven naar evenwichten in de financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid toe.

Hij vindt het ook positief dat de onderzoeker centraal wordt gesteld in het beleid. Binnen het BOF zijn er bijkomende middelen voor ZAP-mandaten. Bovendien wordt er ook gezocht naar een mogelijkheid om een brug te leggen tussen een postdoctoraal onderzoeksmandaat en een aanstelling als hoogleraar, zodat onderzoekers in dienst kunnen blijven. De

heer Van Baelen zegt dat bij beide maatregelen enige voorzichtigheid moet aan de dag worden gelegd. Er is volgens hem altijd het gevaar dat de instellingen voor hoger onderwijs op een creatieve manier gebruik zullen maken van die werkingsmiddelen. In de verhoudingen tussen ZAP en onderzoekers ligt er een grote verantwoordelijkheid bij de universiteiten zelf. Hij vindt dat het debat hierover ten gronde moet worden gevoerd en dat men zoals in andere landen tot het besluit zou moeten komen dat er ook een groep van excellente onderzoekers moet zijn, die niet aan onderwijsopdrachten zijn verbonden. Dat is op dit ogenblik nog zeer onduidelijk. BOF en ZAP moeten gezien worden in correlatie met de middelen die er voor het hoger onderwijs zijn.

Wat de postdocmandaten betreft zegt de heer Van Baelen dat er ofwel doorstroming mogelijk is en dat dan de vraag is of de universiteit zelf die doorstroming moet aanbieden. Hij staat terughoudend tegenover de piste die wordt geopend om tussen de ZAP en Academisch Personeel een derde categorie te creëren.

De heer Van Baelen verklaart volledig achter het diversiteitsbeleid te staan. Er wordt voortdurend gesteld dat er te weinig wetenschappelijke onderzoekers zijn. Als we echt naar een kenniseconomie willen evolueren, moeten we kansengroepen en ook vrouwen aanzetten om te kiezen voor een wetenschappelijke carrière.

Wat de Herculesfinanciering betreft, zegt de heer Van Baelen dat het belangrijk is dat er stimulansen worden gegeven voor financieringen over de associaties heen, waardoor er onderling zal moeten worden samengewerkt. Het is belangrijk dat goede onderzoeksgroepen hun krachten zouden bundelen.

Inzake het Methusalem-initiatief zegt dezelfde spreker dat hij het goed vindt dat er daardoor aan een aantal onderzoekers een langlopende programmafinanciering kan worden toegekend. Het budget wordt ook substantieel verhoogd.

De heer Van Baelen stelt ook vast dat er een ondersteuning van kmo's komt voor internationale octrooi-aanvragen. Wat verwacht de minister van dat initiatief?

De heer Van Baelen vraagt nog of kan worden onderzocht of de middelen die nu verspreid zitten over de verschillende financieringsinstrumenten, die voor dezelfde actoren zijn bestemd, kunnen worden gebundeld.

Ten slotte juicht de heer Van Baelen ook de bijkomende academiseringsmiddelen voor de hogescholen toe. Hij vraagt hoe die op middellange termijn kunnen worden gekaderd in het financieringsdecreet op het hoger onderwijs.

De heer *Koen Van den Heuvel* ziet drie positieve elementen: het gaat om een geïntegreerde beleidsnota, er is een aanzet tot meetbare doelstellingen, ook voor innovatie, en het budget stijgt met 60 miljoen euro. Wat dat laatste betreft, moet wel worden opgemerkt dat ook met de gestage stijging die in de meerjarenbegroting is opgenomen, het niet mogelijk zal zijn de Barcelonanorm te halen.

Ook de heer Van den Heuvel vindt het positief dat de onderzoeker centraal staat in de beleidsbrief. Hij vindt in dat verband het initiatief van de Hersentoe Vlaanderen erg origineel.

De heer Van den Heuvel vindt ook dat de intersectorale mobiliteit moet worden gestimuleerd. Er wordt verwezen naar het Nederlandse Casimirproject ter zake, maar dat blijkt bij nader inzien niet erg succesvol te zijn. Het kan dus niet zomaar worden overgenomen.

Voor de competentiepolen is er een budgetverhoging van 6 miljoen euro. Hoeveel staat het hier met eventuele nieuwe projecten?

Voor 2007 is een bedrag van 500.000 euro uitgetrokken voor onderzoeksprojecten aan instellingen voor postinitieel onderwijs, meer bepaald de Vlerick School voor Management en het Instituut voor Tropische Geneeskunde. Het bedrag gaat blijkbaar volledig naar het ITG. Hoe komt dat?

In het kader van BBB moet een strategische adviesraad worden opgericht. Hoe zal die adviesraad zich verhouden tot de VRWB? Er wordt gehoopt dat die strategische adviesraad een meer internationale dimensie zal kunnen bewerkstelligen.

Over het initiatief 'Je bent Flanders' Future' zegt de heer Van den Heuvel dat de campagne in 2007 wordt voortgezet. De heer Van den Heuvel zegt dat het goed zou zijn dat die campagne zoals ze tot nu toe is gelopen zou worden geëvalueerd. Heeft de minister al een dergelijke evaluatie gemaakt?

Tenslotte heeft de heer Van den Heuvel nog een vraag over innovatief aanbesteden. Vlaanderen wil ter zake binnen Europa een voortrekkersrol vervullen. Hoe zal het Europese OMC-NET project precies in zijn werk gaan?

Mevrouw *Anissa Tamsamani* zegt dat er niet alleen overleg en coördinatie moet zijn op Europees vlak, maar ook met de Belgische federale overheid. De beschikbare middelen moeten meer worden gebundeld en er moeten goede afspraken op het vlak van fiscaliteit zijn.

Mevrouw Tamsamani zegt er voorstander van te zijn dat aan elke minister in de toekomst zou worden opgelegd een bepaald percentage van bijvoorbeeld 2 percent van zijn budget te spenderen aan innovatieve aanbestedingen.

Wat het steunbaar innovatietraject betreft, blijft de vaststelling dat de patentkosten nog steeds hoog liggen. Volgens mevrouw Tamsamani is daar nog steeds geen oplossing voor. Moet het IWT hierbij geen grotere rol spelen, in plaats van hiervoor dure private advocatenkantoren in te schakelen?

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* zegt over de jaarlijkse verhoging van de middelen met 60 miljoen euro dat de VRWB ooit heeft gesteld dat er 90 à 100 miljoen per jaar zou moeten bijkomen om tot de Barcelonanorm te kunnen komen. Hoe staat de minister hier tegenover?

Mevrouw Merckx-Van Goey stelt ook vast dat er veel aandacht wordt besteed aan de evenwichten in de financiering. Ze gaat akkoord met de stelling van de minister dat dat ook geen fetish mag worden en dat vergelijkingen met andere landen niet altijd opgaan.

De spreker vraagt waar het in het regeerakkoord aangekondigde innovatiebeleidsplan blijft. De bedoeling daarvan zou zijn dat innovatie als urgentie op de agenda van de voltallige Vlaamse Regering zou worden gebracht. Er zijn al ontwerpen van het plan geweest, maar het is niet duidelijk wat de huidige stand van zaken is. Hieraan is ook een financieel plaatje verbonden. Mevrouw Merckx-Van Goey is van oordeel dat de middelen voor de uitvoering van het plan niet louter uit de begroting van wetenschapsbeleid mogen komen, maar dat elk departement daarin zijn bijdrage moet doen. Zij voegt hier ook aan toe dat ook de parlementsleden in de diverse vakcommissies oog moeten hebben voor innovatie in de andere beleidsdomeinen. De spreker spreekt de hoop uit dat het innovatiebeleidsplan een stevig en voldragen werkstuk zal zijn. In datzelfde kader vraagt ze zich af of het idee nog leeft dat er een Vlaamse Innovatieconferentie zou komen.

Mevrouw Merckx-Van Goey stelt vast dat de instrumenten om tot meer onderzoekers en een grotere mobiliteit te komen stilaan vorm beginnen te krij-

gen. Worden die instrumenten opgevolgd en geëvalueerd? Zijn ze adequaat voor de instroom van nieuwe onderzoekers en vooral, zijn ze adequaat voor de vervolgotrajecten? Het is belangrijk dat hoogopgeleide onderzoekers ook in hun verdere carrière een plaats kunnen vinden bij de overheid of in het bedrijfsleven.

De spreker vraagt nadere verduidelijking over de afspraken die worden gemaakt met het federale niveau. Een verhoging van de Vlaamse middelen ging in het verleden nogal eens samen met een vermindering van federale ondersteuning. Federaal zijn vooral fiscale maatregelen ten opzichte van Onderzoek en Ontwikkeling belangrijk. Ook hierover heeft de VRWB suggesties gedaan. Wat is de stand van zaken?

Over het vergroten van het maatschappelijk draagvlak voor het wetenschappelijk onderzoek, zegt mevrouw Merckx-Van Goey dat dat meer veronderstelt dan louter informatie en communicatie. Er moet hier zeker gestreefd worden naar een grotere participatie. Technologisch Aspectenonderzoek, wat de opdracht van het viWTA is speelt daar een belangrijke rol bij. Het gaat ook om het zoeken naar maatschappelijk draagvlak voordat er maatregelen zijn genomen. De spreker pleit dan ook voor een grotere aanwending van participatieve methodes bij het zoeken naar maatschappelijk draagvlak.

Mevrouw Merckx-Van Goey vraagt ook dat wat de decretale onderbouw van het beleid betreft, het parlement voldoende vroeg bij voorontwerpen wordt betrokken, nog vooraleer alles al definitief op papier staat na de overlegrondes.

De Europese Commissie heeft bij monde van mevrouw Smit-Kroes de nieuwe richtsnoeren inzake overheidssteun wetenschappelijk onderzoek en innovatie bekendgemaakt. Dat is nu opgenomen in een nieuwe communautaire kaderregeling. Er zal dus een andere Europees stramien komen. Hoe zal Vlaanderen zich in deze nieuwe kaderrichtlijn, die ingaat op 1 januari 2007, inschakelen? Heeft Vlaanderen zelf een inbreng gedaan in het tot stand komen van de nieuwe regeling? Zijn de nodige voorbereidingen al getroffen om op Vlaams niveau het beleid bij te sturen?

Minister *Fientje Moerman* antwoordt vervolgens op de opmerkingen.

Over de vraag naar het evenwicht tussen de diverse sectoren in het onderzoek zegt de minister dat een wiskundig evenwicht natuurlijk 50/50 is. Maar dat is

niet voor iedereen hetzelfde. Agoria pleit er bijvoorbeeld voor dat 70 procent van de middelen naar de bedrijven gaat en maar 30 procent naar het academisch onderzoek. De minister wil zich echter niet op percentages vastpinnen. Op dit ogenblik wordt er op een praktijkgerichte basis gezorgd voor een evenwicht voor wat de groei van de middelen betreft en wordt er geprobeerd oplossingen te vinden als er bepaalde spanningen ontstaan. Bijvoorbeeld als aan de bedrijven wordt duidelijk gemaakt dat het steunbaar traject verruimt en dat goed wordt gecommuniceerd hoe ze daarvan gebruik kunnen maken, bijvoorbeeld via aanvragen aan het IWT, dan is het logisch dat het aantal steunaanvragen bij het IWT ook zal stijgen. Daardoor komt er druk op de budgetten en moet er dus gezocht worden naar een bijkomende financiering. Er moet altijd worden gebenchmarkt en het is niet de bedoeling om zomaar praktijken of streefcijfers van elders te importeren. De VRWB moet er zich grondig over buigen en conclusies voorleggen. Dat kan dan worden vertaald in de budgettaire cijfers als er inderdaad aanpassingen nodig zijn.

Over de academische loopbanen zegt de minister dat er inderdaad meer mensen de kans zullen krijgen om een doctoraatsbeurs te krijgen of om postdoctoraal onderzoek te doen, maar dat dat niet betekent dat voor al die mensen een gegarandeerd traject ontstaat binnen de academische wereld. Er moet wel voldoende ruimte worden gecreëerd om de onderzoekers die men wil behouden, ook te kunnen behouden. In elk geval moet het duidelijk zijn dat het natuurlijke biotoop voor de onderzoekers niet langer alleen de academische wereld is, maar meer en meer ook het bedrijfsleven. De minister zegt dat het niet de bedoeling is een nieuwe bijkomende categorie van postdoccers te creëren. Er zijn bijkomende postdocmandaten bij het FWO en ook bijkomende ZAP-mandaten met een beperkte onderwijsopdracht en een grote onderzoeksopdracht.

Over de intersectorale mobiliteit zegt de minister dat de informatie over het Nederlandse Casimir-project kan worden gevonden op de website www.nwo.nl. Het gaat om een mechanisme dat zeven jaar geleden is opgestart en waarbij men vierjarige beurzen toekent, waarvan er grosso modo twee jaar in de academische wereld en twee jaar in het bedrijfsleven moet worden gependend. De minister zegt dat het niet de bedoeling is om klakkeloos dat model over te nemen. Men kan andere modellen altijd bestuderen, met de bedoeling om zelf iets beters te ontwikkelen.

De oproep naar de geschreven pers en voor wetenschappelijke tv-programma's moet worden verstaan

als een 'call'. Men kan bij die call projecten indienen, die eventueel een overheidstussenkomst kunnen krijgen, als het om goede projecten gaat.

Wat het Herculesfonds betreft, legt de minister uit dat er in de reserve van het FWO in drie jaar tijd 10 miljoen euro aan middelen is opgebouwd. Die gaan gebruikt worden voor de subsidiëring van de middelzware apparatuur, naast de vijf miljoen euro die zal worden besteed aan de zware apparatuur. Dat is echter enkel de huidige situatie. Het is natuurlijk de bedoeling dat Hercules in de toekomst verder zal groeien in het kader van het uitgetekende groeipad voor de O&O-uitgaven.

Wat het rapport van de stuurgroep e-Onderzoek betreft, verklaart de minister dat dat oorspronkelijk in het najaar van 2006 zou worden voorgelegd. Er is echter een kleine vertraging opgetreden. De minister verwacht dat rapport eind december 2006 of begin januari 2007.

Over de 4,2 percent van de diversiteits BOF-verdeelsleutel zegt de minister dat het inbouwen ervan een eerste stap is. Er zal eerst moeten worden geëvalueerd, vooraleer er verdere maatregelen worden genomen.

Er werd gevraagd op welke manier jonge starters worden bereikt voor het bekendmaken van de kmo-programma's. De minister zegt dat er op dit moment door het IWT al 4000 à 5000 kmo's worden bereikt. Het pas opgerichte VLAO zal daarin ook een rol moeten spelen. VLAO wordt het unieke Vlaamse aanspreekpunt voor alles wat Vlaanderen doet voor de ondernemer. Er worden daar ook mensen van het IWT in betrokken. Het aanspreekpuntensysteem van VLAO per provincie wordt verder verfijnd via de inschakeling van private actoren zoals VOKA of Unizo.

De minister zegt dat er inderdaad middelen zijn, die dezelfde bestemming op het oog hebben, maar die in verschillende fondsen zitten. Het zou een logische evolutie naar 2012 zijn, wanneer de hogescholen volledig geacademiseerd zullen zijn.

Voor de ondersteuning van internationale octrooi-aanvragen is er in 2006 inderdaad bij de begrotingscontrole 500.000 euro uitgetrokken. Dat zal verder in de begroting moeten worden ingepast, bij de juiste entiteiten. Het is de bedoeling de best mogelijke manier te vinden om die middelen bij de bestemming, dus de ondernemer terecht te doen komen en daarvoor een goed mechanisme uit te werken.

Over de competentiepolen zegt de minister dat er een aantal haalbaarheidsstudies aan de gang. Er lopen op dit ogenblik een zestal projecten onder andere in de domeinen biotech, lucht- en ruimtevaarttechnologie en fruitonderzoek. De succesvolle rondetafels chemie, life-sciences en automotieve hebben ook geleid tot meer interesse voor de oprichting van nieuwe competentiepolen. Zo wordt er aan een nieuwe Flanders Drive gedacht.

Over de steun voor het Instituut voor Tropische Geneeskunde verduidelijkt de minister dat het verantwoord is dat de middelen bestemd voor instellingen van postinitieel onderwijs in eerste instantie naar die instelling gaat. De Vlerick school vindt doorgaans elders gemakkelijker bijkomende middelen, maar ook deze instelling zal later betrokken worden bij het toekennen van bijkomende middelen voor onderzoek. Dat zal verder worden bekeken bij de begrotingscontrole 2007 en bij de opmaak van de begroting 2008.

Wat de strategische adviesraad betreft is het de bedoeling naast de VRWB een internationale dimensie toe te voegen.

Het project 'Je bent Flanders' Future' wordt voortgezet. Er is hiervan nog geen evaluatierapport opge maakt, maar de betrokkenen hebben toch al enkele conclusies getrokken. Zo is vastgesteld dat er wellicht te breed is gewerkt en dat er in de toekomst een meer thematische benadering moet zijn. Er wordt ook aan gedacht dat er een speciale editie zou komen voor minderjarigen.

Het OMC of Open Method of Coordination, een methode van samenwerken in Europa gaat verder dan alleen maar innovatief aanbesteden. In de beleidsbrief wordt melding gemaakt van om een Europees project van OMC-NET toegespitst op innovatief aanbesteden.

De minister zegt dat ze de bedragen die de VRWB naar voor schuift als noodzakelijk om de Barcelona-norm te halen kent. Tegen het einde van de legislatuur zal met de middelen voorzien in de meerjarenbegroting ongeveer 0,8 percent van het BRP worden gehaald. De norm voor de overheidsbestedingen is zoals geweten 1 percent.

Het innovatiebeleidsplan is inderdaad door de Vlaamse Regering vooropgesteld. De beleidsbrieven van de diverse ministers zullen worden doorgelicht op innovatie. De minister stelt dat het niet de bedoeling mag zijn aparte innovatiebudgetten te hebben. Innovatie moet een horizontale dimensie worden in het

beleid van alle Vlaamse ministers. Op basis van de doorlichting van de beleidsbrieven zal het jaarlijkse rapport aan de regering worden opgesteld.

De minister maakt melding van het Creativity World Forum, dat op 15 en 16 november in Gent werd georganiseerd en waar sterk de nadruk lag op innovatie als motor van economische ontwikkeling. Daar werd voorgesteld een netwerk tot stand te brengen tussen 12 regio's op drie continenten, die zich speciaal op innovatie toeleggen en elkaars praktijken willen toetsen.

Wat het toeleiden van goedgevormde onderzoekers naar het bedrijfsleven en omgekeerd betreft, verklaart de minister dat er een beleidsvoorbereidende studie zal worden uitgevoerd door het steunpunt O&O.

De minister meldt verder nog dat het budget wetenschap van de federale overheid met ongeveer 12 percent stijgt. De fiscale maatregelen werden uitgebreid, zoals aangaande de bedrijfsvoorheffing voor bepaalde types van masterdiploma's die in het onderzoek in het bedrijfsleven werken. Er is aan de VRWB gevraagd een bijkomende indicator in te bouwen, die de fiscale incentives betreft. Dat zal gebeuren bij de verdere verfijning van de indicatoren, die de VRWB zal doorvoeren.

De minister kondigt aan dat er een forum komt van alle steunpunten, dat zal communiceren naar de samenleving. Het viWTA zal daar systematisch bij worden betrokken.

Over de nieuwe Europese regelgeving inzake overheidssteun zegt de minister dat zowel het departement, het kabinet en het IWT in de voorbereiding betrokken waren. Er werden daarop door Vlaanderen commentaren geleverd. Dat is gebeurd via het comité voor internationale samenwerking van de interministeriële conferentie voor wetenschapsbeleid. De minister benadrukt dat de kaderregeling de exclusieve bevoegdheid van de Europese Commissie is. De politiek van de Commissie is er op gericht om, wanneer steun aan bedrijven kan worden overwogen, dat die dan moet worden gericht op O&O. Er zal worden bekeken wat die nieuwe regelgeving voor de Vlaamse structuren en het Vlaamse beleid betekent.

Over het vroegtijdig doorsturen van voorontwerpen van decreet naar het Vlaams Parlement zegt de minister tenslotte nog, dat het alleen maar om teksten kan gaan die al in de Vlaamse Regering zijn voorgelegd.

III. INDICATIEVE STEMMING

De aan de verenigde commissies toegewezen bepalingen van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006 worden bij indicatieve stemming aangenomen met 20 stemmen voor bij 7 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitters,

Koen
VAN DEN HEUVEL

Trees
MERCKX-VAN GOEY
Monica
VAN KERREBROECK